

Dziennik Powszechny

W NIEDZIELĘ dnia 23 Października 1831 roku.

N^{ro} 289.

Część Urzędowa.

Dyrekcya Szczegółowa Towarzystwa Kredytowego Ziemińskiego Woiewództwa Kaliskiego.

Gdy znaczna dotąd jest zaległość raty Czerwcowey r. b. przypadającej Towarzystwu Kredytowemu Ziemińskiemu od pożyczek w listach zastawnych na dobra w Woiewództwie łukotyszem położone udzielonych; przeto Dyrekcya Szczegółowa wzywa Obywateli stowarzyszonych, aby z wniesieniem zaległych procentów do kassy Dyrekcji Szczegółowej pospieszili, jeżeli chcą uniknąć zaprowadzenia w ich dobrach administracyi i dalszych skutków exekucyi.

w Kaliszu d. 17 Paźdz: 1831 r.

Za Prezesa Szymanowski.

Pisarz Chrystowski.

LICYTACYE I SPRZEDAŻE PUBLICZNE

Kommissya Woiewództwa Mazowieckiego.

Podaje do publiczney wiadomości, iż dnia 21 Listopada b. r. w Urzędzie leśnym Łaznów, a mianowicie w wsi Wiączyn w zamieszkanu Nadleśnego, odbywać się będzie licytacja na sprzedaż drzewa na pniu stojącego w odpadkach straży Będzelin tak budowlowego iako też w największej części browarki na handel zdatney, i innego opałowego w ogóle podług miejscowego oszacowania na złp. 23,279 gr. 21 ocenionego, a które rzeką Pilicą splawione być może. Ktoby więc sobie życzył takowe drzewo zakupić, może go każdego czasu za zgłoszeniem się do Urzędu leśnego wspomnianego obeyrzeć, a najwięcej w czasie licytacji ofiarujący, za potwierdzeniem iey przez Kommissyę Rządową Przychodów i Skarbu przy kupnie się utrzyma.

Działo się w Warszawie dnia 25 Września 1831 roku.

Referendarz Stanu Prezydujący.

Koźuchowski.

Sekretarz Jeneralny.

Dziewanowski.

Kommissya Woiewództwa Mazowieckiego

Podaje do publiczney wiadomości, iż w urzędzie Leśnym Brwilno we wsi Gorach Powiecie i Obwodzie Gostyńskim położoney, odbywać się będzie przed Nadleśniczym miejscowym w dniu 21 Listopada b. r. licytacja in plus na sprzedaż drzewa w największej części olszowego szczapowego, na pniu stojącego, z odpadku przy obrębie Zdworz wartości około siedm tysięcy zł. wynoszącego. O warunkach pod jakimi sprzedaż ta nastąpi każdego czasu tak w Urzędzie Leśnym Brwilno iak i w Kom-

missyi Woiewódzkiej powziąć można wiadomość.

w Warszawie d. 15 Października 1831 r.

Referendarz Stanu Prezydujący,

Koźuchowski.

Sekretarz Jeneralny,

Dziewanowski.

Prezes Kommissyi Woiewództwa Podlaskiego.

Zawiadamia ninieyszem, iż licytacja na wydzierżawienie dochodu z koszerne go na rok 1832, poczynając od summy złp. 130,430. wyrażnie złotych polskich sto trzydzieści tysięcy czterysta trzydzieści, odbędzie się w Biorze Kommissyi Woiewódzkiej dnia 22 Listopada r. b. — Jeżeliby Pretendentów do dzierżawy tych dochodów na ogół z całego Woiewództwa nie było, wydzierżawienie takowych nastąpi z miast, powiatów i okręgów, iak następuje:

1. z Miasta Siedlec i Powiatu Siedleckiego, poczynając od summy złp.	19,512.
2. z Miasta Kossowa	1,350.
3. — Sterdyni	306.
4. — Węgrów i Liw	7,100.
5. z Powiatu Węgrowskiego	3,600.
6. z Miasta Sokółów	4,100.
7. — Maciejowice z parafią	1,200.
8. — Bobrownik z wsią Ryki	2,772.
9. — Garwolina z parafią	5,055.
10. — Żelechowa	9,360.
11. — Łuków	10,863.
12. — Tereźpol	3,941.
13. — Kodeń	1,860.
14. — Piszczac	600.
15. — Łomazy	1,880.
16. — Sarnaki	750.
17. — Janów	1,800.
18. — Konstantynów	1,100.
19. — Łosic	2,800.
20. — Biała	8,000.
21. — Itadzyń z parafią	4,279.
22. — Kock i Serokomla z par.	4,060.
23. — Łysobyk złp.	640.
24. — Parczew z paraf.	4,421.
25. — Sławatycze	1,000.
26. — Wisznice z parafią	1,200.
27. — Wobryn z Komarówką bez parafian	1,510.
28. — Ostrów i Sosnowica z par.	2,060.
29. — Włodawa z parafianami	7,805.
30. — Międzyrzec złp.	14,476.

Co czyni razem złp. 130,430.

Warunki licytacji są następujące:

1. Każdy pretendent na pewność dotrzymania oferty, obowiązany jest złożyć gotowizną lub w listach zastawnych vadium jednomiesięczney racie wyrównyującą; vadium takowe utrzymującemu się przy licytacji, na rachunek kaucyi przyjętem, nie utrzymującemu się zaś natychmiast powróconem będzie.

2. Pretendenci nieposiadający majątku nieruchomego, prócz vadium złożyć powinni do-

wody odpowiedzialności, lub vadium dwumiesięczney racie dzierżawney odpowiednie.

3. Czas trwania kontraktu dzierżawnego, do uznania Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu należeć będzie.

4. Utrzymujący się przy licytacji, obowiązany jest do dotrzymania warunków protokołem licytacyjnym obiętych, tak iak gdyby formalny kontrakt zawarł, i podlega tym samym skutkom, iakie z niedotrzymania kontraktu spadać na niego mogą.

5. Pluslicytant przy sporządzeniu kontraktu dzierżawnego, złoży chędnie obowiązany na zabezpieczenie skarbu kaucyą, dwumiesięcznym ratom dzierżawnym wyrównyującą, w gotowiznie lub w listach zastawnych, albowi też hypoteczną, dostatecznie skarb zabezpieczającą.

6. Dzierżawcy dochodu koszerne go nie będzie wolno wysyłać na wsie rzezaków licencyonowanych, iak tylko w te miejsca, gdzie rzeż na sprzedaż jest dozwoloną.

7. Gdyby dochody z koszerne go więcej iak iedney osobie za iednym kontraktem wydzierżawione zostały, solidarność bez odwoływania się ieden do drugiego wyrażnie w kontrakcie zastrzeżoną będzie, tak, iżby skarb w czasie żadnego nie doznał zawodu.

8. Kontrakt dzierżawny sporządzony będzie w formie administracyjney, do którego tylko papier stępla szacunkowego pluslicytant dostarczy, nadto kosztą obwieszczeń i portorii należą do plus licytanta.

9. Jeżeli dla braku konkurentów, ryczałtowe wydzierżawienie koszerne go z całego Woiewództwa nie będzie mogło nastąpić, i wydzierżawienie to odbędzie się na kabały, powiaty i oddziały wyż wymienione; w takim razie oddziały te składać się będą z tych samych części, iak to w roku bieżącym ma miejsce.

10. Warunki do kontraktu każdego czasu pretendentom w Biorze Kommissyi Woiewódzkiej przeyrzeć jest wolno.

Ninieysze obwieszczenie urzędy skarbowe między kontrybuentami upowszechnić, Burmistrze zaś miast w szkołach żydowskich i w rynku każdego miasta po trzykroć ogłosić, oraz dowody ogłoszenia przy raportach stósownych w przeciągu dni 8m Kommissyi Woiewódzkiej nadesłać są obowiązani.

Siedlce dnia 13 Października 1831 roku.

Starnalski,

Za Sekretarza Jeneralnego,
Moszyński.

Sekretarz Jeneralny Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu.

Podaje do publiczney wiadomości, iż w dniu 25 Paźdz. r. b. o godzinie 10 przed południem odbyć się ma w Sekretaryacie Jeneralnym Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu licytacja in minus na podjęcie się uskutecznienia druków dla teyże Kommissyi, poczynając od dnia 1 Stycznia r. 1832.

Warunki kontraktu oraz wiadomość zbliżoną o rodzaju i ilości wyrabiać się mających druków, powziąć można każdego dnia w Składzie Głównym Druków i Formularzy, mieszczącym się w pałacu Kommissyi Skarbu, w godzinach przedpołudniowych od 9 do 1.

w Warszawie d. 19 Paźdz. 1831

Miniewski.

Różne towary suche, handel korzenny farb i materiałów aptecznych składające, tudzież rygały, meble i różne przedmioty do takiego handlu potrzebne, na publicznej licytacji w dniu 24 b. m. i następnych dni z rana od godziny 9 i z południa od 3 w składach na drugim dziedzińcu domu N. 959 przy ulicy Targowej będą sprzedawane. Oczem Syndycy Massy upadłości Chila Dawida Erlich donoszą.

W Warszawie dnia 21 Października 1831 r.

M. S. Fiatau. Kazi. Wilhelm.

OSTRZEŻENIA.

Dyrekcya Jeneralna Loteryi Królestwa Polskiego.

Podając do publicznej wiadomości, iż Star. Gecel Ber Maliniak tu w Warszawie w domu pod liczbą 980 i przy ulicy Gnoyney zamieszkały, od dalszego w tymże domu utrzymywania Kantoru Loteryi Liczbowej pod numerem 44 na własne żądanie uwolnionym został, wzywa zarazem tych wszystkich, którzyby do niego pretensye z gry w loteryą liczbową wynikające rościć mieli prawo, ażeby z takowemi w ciągu dni czterdziestu licząc od dnia dzisiejszego do Dyrekcyi Jeneralnej Loteryi zgłosili się i one usprawiedliwili, a to dla tego, iż zaraz po upłynieniu rzeczzonego terminu, kaucya na pewność skarbu i grających w loteryą liczbową przez Star. Gecla Ber Maliniaka stawiona, onemu zwróconą zostanie, a następnie pretensye późnziej podane od nikogo przyjęte nie będą.

w Warszawie dnia 20 Października 1831 r.

Referendarz Stanu,

Zastępujący Dyrektora Jlnego Loteryi

Marszałkowski.

Sekretarz Dyrekcyi,

Straszak.

Cześć Nieurzędowa.

P O L S K A

z Warszawy 23 Października.

— N. CESARZ i KRÓL raczył, Prezesa Kommissyi Województwa Lubelskiego Ant. Roztworowskiego, mianować Kawalerem orderu Sgo Stanisława Iey klasy, a Prezydenta Miasta Lublina Kossakowskiego tegoż orderu klasy II z Kommandoryą.

— Dnia dzisiejszego przed południem pułki Leyb Gwardyi Cesarskiej wychodzące na leże zimowe z Warszawy, defilowały przed JO. Feldmarszałkiem PASKIEWICZEM Xięciem WARSZAWSKIM Hr. ERYWAŃSKIM i Jego Ces. Mością Wielkim Xięciem MICHAŁEM, którzy uprzejmie żegnali walecznych wojowników, a ci odpowiadali okrzykami radości.

— Dnia wczorajszego przybyli do Warszawy Jego Królewiczowska Mość Xiąże Adam Wirtemberski, oraz Jenerałowie wojsk Rosyjskich Knoring, Uchiromowi Xiąże Tilkow. Przybyła także Jenerałowa Sie-

miątkowska z gubernii Grodzieńskiej. Wyiechali zaś Jenerałowie wojsk rosyjskich Bollen i Piller.

— Na ostatnich targach Warszawskich płacono: Korzec żyta od złp. 22 do 25, pszenicy od złp. 30 do 36, grochu od złp. 20 do 26, fasoli od złp. 40 do 42, gryki od złp. 18 do 20, ięczmienia od złp. 20 do 25, owsa od złp. 12 do 15, słomy cet. złp. 2 gr. 15 do 3 gr. 15, siana cet. złp. 5 do 7, drzewa sążeń od złp. 20 do 24, za wołu dobrego dukatów 14, średniego 9, lichego 6, za barana od złp. 6 do 13, za wieprza od złp. 30 do 90 do 126.

R O S S Y A

z Petersburga 8 Października.

— Gazety tutejsze zawierają następujące w Carskiem Siele d. 11 (23) Września datowane Najwyższe Postanowienia:

1.) Do Dowódcy i Korpusu Piechoty Jenerała Adiutanta, Jenerała Jazdy, hr. Pahlen.

„Chwalebnej gorliwości WcP. w służbie w czasie teraźniejszej kampanii, dowodzą zarówno czyny szczególniejszego męstwa i przykładnej odwagi, przez które imię WcPana już od dawna w szeregach Armii naszej świetnem było, iako też mądre rozporządzenia, sumienna punktualność w wykonaniu przedsiębranych przez niego obrotów i operacji wojennych. Prowadząc nieustraszenie powierzone mu wojsko od iednego do drugiego zwycięstwa, dokazywał WcPan z niem cudów waleczności, w czasie pamiętnego szturmury fortifikacyi Warszawskich w dniach 25 i 26 Sierpnia (6 i 7 Września) i zdobył znaczny część tychże, pokonywając w ciągłej i upornej walce najzaciętszy odpór. W nagrodę tych zasług WcPana, których świadectwo złożył nam nasz Głównodowodzący armią i w chęci udzielenia WcPanu sprawiedliwej naszej wdzięczności; mianujemy WcPana Kawalerem Orderu Świętego Andrzeja Apostoła pierwszego powołanica, którego oznaki dołączamy. Zostajemy z Naszą Cesarską łaską ciągle WcPanu przychylni.

(podp.) MIKOŁAJ.

2.) Do Jenerała Adiutanta Jenerała piechoty hr. Toll.

„Rozległe i trudne obowiązki, które do WcP. iako Szefa Sztabu Głównego armii czynney w ciągu teraźniejszej kampanii były przywiązane, wykonał WcPan z właściwą mu niezmordowaną czynnością i mocnem usiłowaniem zupełnego naszego zadowolenia, iak również z pożytkiem dla naszej służby, postępując w interesach iego administracyi w duchu szczególniejszego porządku i rostopności, i dając w osobistej walce godny naśladowania przykład niewzruszonego męstwa i bohaterkiego umysłu. Ta chwalebna WcPana usługa, którą Feldmarszałkowie: Hrabia Dybicz Zabatkowski, iako i Xiąże Warszawski Hrabia Paskiewicz Erywański kilkakrotnie nam zaświadczyli, iedna WcPanu prawo do szczególniejszej naszej wdzięczności. Na pamiątkę teyże; najłaskawiej mianujemy WcPana Kawalerem Orderu Świętego Andrzeja Apostoła pierwszego powołanica, którego insygnia tu załączamy. Zostajemy z Naszą Cesarską łaską ciągle WcPanu przychylni.

(podp.) MIKOŁAJ.

— Jenerałowie Maiorowie Baturin i van der Briggen otrzymali złote, dyamentami ozdobione honorowe szpady z napisem „Za waleczność“

— *Gazeta Petersburgska* zawiera w nadzwyczajnym numerze następujący raport, głowno dowodzącego i armią Jenerała Feldmarszałka Hrabiego Sacken z d. 16 (28) Września), o zwycięstwie odniesionem w d. 22, 23, 24 Września przez wojska Rosyjskie pod dowództwem Jenerała Adiutanta Rüdiger i Jenerała Porucznika Krassowskiego nad połączonemi oddziałami Polskich powstańców Różyckiego i Kamińskiego.

„Już miałem szczęście raportować Waszej Cesarskiej Mości, że Szef Sztabu Głównego pierwszej armii Jenerał porucznik Krassowski po pobiciu buntownika Ramorino odszedł do korpusu Jenerała Adiutanta Rüdiger w zamiarze pozostania tamże aż do ukończenia wyprawy przeciw Różyckiemu. Odbieram teraz równocześnie od niego i od Jenerała Adiutanta Rüdiger rapporta, że korpus ostatniego wzmocniony dwiema brygadami 24 dywizyi piechoty, oddziałem 5 dywizyi ułańskiej i pułkami kozaków Pümenowa i Jliina wyruszył d. 10 (22) t. m. o godzinie drugiej z północy ze wsi Wyszimund i jeszcze przed wieczorem oddziały Różyckiego i Kamińskiego liczące 7 do 8 tysięcy ludzi 9 armat w Łagowie napotkał. — Nieczekając na przybycie piechoty, Jenerał Porucznik Krassowski, atakował natarczywie samą jazdę powstańców, wprowadził ją w nieład i stanowczo na wszystkich punktach, tak dalece, że tylko nadchodząca noc, była ratunkiem dla powstańców, którzy w zupełnym nieporządku uchodzili. Przy tej sposobności Czernigowski pułk strzelców konnych wyciął cały pułk piechoty broniący się z odwagą do szaleństwa dochodzącą, wielką część na placu położył, a 150 ludzi wziął w niewolę. Po tej klęsce, rozdzielili się wojska powstańców w d. 11 (23) t. m. Różycki z oddziałem swoim udał się do Chmielnika i Pinczowa, Kamiński zaś w 1000 piechoty i 2000 jazdy przez Szydłów i Stobnicę, gdzie go Jenerał Porucznik Krassowski jeszcze raz doścignął, i zadawszy mu dotkliwą klęskę, zmusił do szukania ratunku wacieczce. Aby mu niedać czasu schronienia się w Krakowie, ścigał go Krassowski z niesłychaną szybkością, przeszedł w pław rzekę Nidę pod wsią Żurawniki, i zrobiwszy marsz blisko 35 wioś, spotkał powstańców w korzystnym stanowisku pod miasteczkiem Szkalbierz. Z determinacją natarł na nich, wyparł ich z stanowiska iako też i wszystkich innych punktów. Cztery bataliony piechoty, które 6 wiorst w największym nieładzie uciekały, zostały częścią wycięte, częścią w niewolę wzięte. Jazda powstańców, iakkolwiek najmocniejszy stawiała opór, nie mogła przecieżyć wytrzymać nagłych ataków naszej walecznej i niezmordowanej jazdy i spiesznie uciekła. Ściganie trwało, aż do samych rogatek granicznych Krakowskich, gdzie się Jenerał Kamiński z kilku officerami schronił, niemając przy sobie ani iednego żołnierza, reszta zaś albo na placu poległa, albo w niewolę się dostała. Tymczasem Jenerał Adiutant Rüdiger ścigał Różyckiego główną swą siłą z niemniejszą szybkością. Tylna straż ostatniego na którą w dniu 12 z tamtej strony wsi Michałowa oddział wojska Jenerała Porucznika Rüdiger pod dowództwem Jenerała Maiora Płochow napadł, została zupełnie pobita i straciła w ienicach 27 officerów i 1200 żołnierzy. Pułkownik Glasenep w tym samym czasie przez Jego Królewiczowską Mość Xięcia Adama Wirtemberskiego

slany, napadł niespodzianie na stanowisko powstańców w Wąchocku, położył 150 ludzi, a 79 wziął w niewolę. Tenże sam oddział atakował na dniu 12 (24) w mieście Kielcach tłumy powstańców liczące 900 ludzi piechoty i 3 szwadrony jazdy, ubił znaczną liczbę, zabrał 89 żołnierzy i 4 officerów, zdołał o raz w ściganiu zbiegów, mnóstwo broni i 3 działa.

— Drugi oddział pod dowództwem setnika Panow, wysłany za pokazującymi się pod Jędrzejowem powstańcami odbił im 516 rosyjskich ienców, a między temi dwóch officerów. W ciągu tych trzech dni, które wojska Waszey Cesarskiej Mości nową uwieńczyły chwałą, strata z naszej strony była bardzo nieznaczna, dochodzi ona do 120 ludzi; powstańcy zaś stracili w iencach 113 officerów, 4630 żołnierzy oprócz bardzo wielkiej liczby zabitych, rannych i 4 dział. Te świetne wypadki są nowym owocem przykładnej przezorności i niezmordowanej czynności Jenerała Adiutanta Rüdiger i Jenerała Porucznika Krassowskiego, iako też odznaczającego się męstwem naszego wojska, którem dowodzili. W chwili, w której kończę mój nayuniższy rapport do Waszey Cesarskiej Mości, odbieram od Jenerała porucznika Krassowskiego rapport z d. 13 (25) b. m. w którym donosi, że pułkownik Sztich z Sztabu głównego, którego do Krakowa posłał dla żądania wydania tamże zbiegłych powstańców, uwiadomił go, że Jenerał Rożycki, niewidząc żadnego środka do uniknienia zupełnej zagłady po poniesionej klęsce, schronił się ze swoim korpusem do okręgu wolnego miasta Krakowa, tego samego dnia Wisłę przeszedł i na żądanie Jenerała Austriackiego na przeciw Krakowa na prawym brzegu Wisły dowodzącego, z całym swym korpusem iako ieniec wojenny się poddał. Tym sposobem przez zniszczenie korpusu Różyckiego prawie cała południowa strona Królestwa Polskiego zupełnie od powstańców jest oczyszczona, a tak wojsko przeciw tym przeznaczone, może teraz wspólnie z główną siłą czynnej Armii być użyte, do przywiedzenia do posłuszeństwa korpusu powstańców Rybińskiego, który się jeszcze nie poddał, i do zupełnego przywrócenia spokojności.

ANGLIA

z Londynu 12 Października.

— Członkowie Izby niższej przychylni reformie, odbyli dnia 8 z południa zgromadzenie, na którym postanowili, prosić Rząd iako nayusiłniej, aby odrzucony przez Izbę Wyższą plan reformy, utrzymał wszelkimi środkami, iakie Królowi podaie Ustawa.

— Dziennik Sunday Times powiada: Obiegają nayrozmaitsze pogłoski. Czyliż Król zamianuje lub niezamianuje liczbę Parów potrzebną do utrzymania bilu? Wszystko się teraz obraca koło tego pytania. W zachodniej części miasta głoszą, że Hr. Grey i Lord Althorp, którzy więcej niż koledzy ich zaręczali za utrzymanie bilu, występują z gabinetu i że następcami ich będą Xiążę Wellington i Sir Rob. Peel, którzy wystąpią z umiarkowanym planem reformy. Są to wszakże tylko domysły, które niezdają się nawet zasługiwać na wiarę.

— Drugie wydanie dziennika Courier z dnia 9 zawiera nazwiska Parów, którzy głosowali za, lub przeciwko bilowi. Na czele ostatnich są nazwiska Xiążąt Królewskich Cumber-

land i Gloucester, Xiążąt Buckingham, Wellington, Beaufort, Leeds, Rutland, Dorset, Newcastle, Manchester, Marlborough, i Northumberland. Na czele drugiego stronnictwa postrzegamy J. K. M. Xięcia Sussex, Xiążąt Grafton, St. Albans, Richmond, Brandon, Norfolk, Devonshire, Somerset, Portland, i Bedford. Z ławki biskupiej, tylko biskupi Chichester, i Norwich, głosowali za bilem.

BELGIA

z Bruxelli 12 Października.

— Jenerał Beliard wyjechał d. 9 wtorek w towarzystwie Sekretarza swego pana Sol do Antwerpii; przekonawszy się tam o zniesieniu baterii, natychmiast udał się z powrotem do Bruxelli.

— Jenerał Chasteler na nowo mianowany został dowódcą pułku, który już nosi jego nazwisko.

z Leodium 11 Października.

— Król powrócił wczoraj wieczorem z Verviers a dziś rano udał się w dalszą podróż do Namur. W orszaku Króla znajduje się P. Jammes burmistrz leodyjski.

— Donoszą z Ostende, iż okręt przybył przed kilkunastu dniami do tamtejszego portu, rozgłosił wiadomość, iż spotkał hollenderskie szalupy kanonierskie. Wszyscy mieszkańcy Ostendy udali się na wały, lecz nie ujrzyli żadnego statku. Wnoszą ztąd, iż te musiały albo wziąć inny kierunek, lub też miały tylko zamiar rozpoznania warowni.

z Verviers 11 października.

— Wczoraj około godziny 3 z południa przybył do miasta naszego Król Leopold. Gwardya obywatelska, straż honorowa i wszystkie władze przywitały go przy bramie Xavée. W orszaku Króla znajdowali się Xiążę Brat Króla, Jenerałowie Chasteler i d'Hane van Steewhuysen, adiutant Capiaumont i wielki marszałek Aerschot. Wszystkie domy ozdobione były wieńcami i kwiatami a Króla witano z największą radością. Po odbytych postuchaniach i przeglądzie gwardyi obywatelskiej, Król obejrzał kilka fabryk i wystawę sztuk; był na obiedzie w domu miejskim i wieczorem powrócił do Leodium.

FRANCYA

z Paryża 11 Października.

— Constitutionnel twierdzi, iż obiega pogłoska, iakoby terazniejsi Parowie mieli zamiar, zrzeczenia się dobrowolnie tego dostojęstwa. Ministerium cieszy się z tego i stara się utwierdzać takowy zamiar, spodziewając się, iż przez to ocali zasadę dziedzictwa.

— Prefekt departamentu Sekwany wyznaczył kommisją, która ma czynić propozycje do ulepszenia nauki elementarnej. Do liczby członków tej kommisji należą panowie Audrieux, baron Cuvier, baron de Gerando Jussieu, hr. Laborde, Droz i Jomard.

— Minister handlu i budowl publicznych wyznaczył 32,000 fr. na wsparcie dla ośmiu departamentów, zniszczonych zalewami, gradem i pożarami.

— Pułkownik gwardyi Narodowej w Wersalu zbija w Monitorze, iako bezzasadną wiadomość w innych gazetach zamieszczoną, iż gwardya Narodowa tego miasta, chce podać do króla adress o zmianę terazniejszego Mini-

sterium. „Gwardziści Narodowi w Wersalu” mówi on między innymi, czują wielką niechęć z powodu nadużycia ich nazwiska i iako gwardziści Narodowi i obywatele zaprzeczają wszelkiego należenia do wspomnianego adresu.

— Siodme biuro Izby Deputowanych, którego wniosek względem przedstawienia etatów dochodu i ciężarów nieruchomości dóbr koronnych, przed kilku dniami został odrzucony, wyznaczyło teraz Vicehr. Cormenin swym kommissarzem do ustanowienia listy cywilnej.

— Minister wojny zawiadomił przez okolnik wszystkich Jenerałów dowodzących dywizjami, iż Król zezwala na wniosek Rządu Belgijskiego, aby officerowie i podofficerowie belgijscy będący w wojsku francuzkiem, weszli w służbę swej oyczyzny, jeżeli to zgadza się z ich życzeniami. Ci z pomiędzy nich, którzy swe stopnie w naszym wojsku już posiadają od la trzech, przy wejściu do wojska belgijskiego uzyskają stopień wyższy.

— Pytanie, czyli Parostwo ma być dziedziczne lub nie, rozstrzygnięte zostało na posiedzeniu Izby deputowanych dnia 10 Października. Za dziedzictwem było głosów 86; przeciwko dziedzictwu 324; a zatem znaczna większość 238. głosów przeciwnych.

HISZPANIA

z Madrytu 22 Września.

— Wczoraj dwór powrócił do stolicy z Zamku San Jldelfonso, gdzie bawił przez lato. Cesarsko ross. poseł przy dworze tutejszym pan Oubril powrócił onegdaj z swojej podróży. W krótko po wjeździe swoim do granic Hiszpanii był napadnięty i złupiony przez rozbójników.

NIDERLANDY

z Hag 13 października

— Nowe posiedzenie drugiej Izby Stanów Jeneralnych, otworzone będzie dnia 17 b. m. przez pana Corver Hooft przedstawiciela Prezydenta tejże Izby gdyż pan van Toulon mianowany Gubernatorem prowincyi Utrecht, przy zamknięciu terażniejszego posiedzenia w dniu 15 b. m. przestaje być członkiem drugiej Izby. Słychać, iż większa część członków, ma zamiar przedstawić Królowi pana Donker Curtius na Prezydenta. W Grenindze obrany został pan Jan Quintus członkiem drugiej Izby w miejsce zmarłego pana Alberda de Blömersma. Wogóle weyjdzie siedmiu nowych członków do Izby.

— Przy giełdzie amsterdamskiej twierdzą, że Lord Grey pozostanie przy sterze Rządu Angielskiego, dopóki spokojność kraju niebędzie zupełnie utwierdzoną.

NIEMCY

z Monachium 13 Października.

— Zgromadzenie stanów znówu przedłużone zostało do d. 15 listopada.

z Brunświku 15 Października.

— Na wniosek Stanów Ziemskich Xiążę odłożył posiedzenie ich, aż do ukończenia prac Kommisji, wyznaczonej do rozbiórki projektu od tronu, ściągającego się do rewizyi Ustaw Ziemianstwa.

z Kassel 15 Października.

— Gazeta tutejsza donosi dziś: Xiążę elektoralny współrejent postanowić raczył, iż ży-

czenia, prośby i podania, kwalifikujące się do bezpośredniej jego wiadomości, przyjmować będzie na posłuchapiu w każdy wtorek o godzinie 11 z rana odbywać się mającem.

z Hamburga 15 Września.

— Senat tutejszy ogłosił wczoraj, iż panująca tu zaraza nie jest cholera, i przedstawił, iż obawa przed nią utrudnia leczenie; zarazem, wezwał aby chętnie i z ufnością wspierać mężów, którym poruczono dawać pomoc cierpiącym.

PRUSSY

z Berlina 18 Października

— *Gazeta Rządowa Pruska* donosi: dziś rano o godzinie 10 Jey Królewiczowska Mość Xiężna małżonka Jego Królewiczowskiej Mości Xięcia Wilhelma Pruskiego syna Króla Jego Mości na pociechę Nayaśniejszego Pana i całego domu Królewskiego porodziła syna w nowym pałacu pod Poczdamem. Radosne to zdarzenie, zostało ogłoszone mieszkańcom stolicy przez wystrzały z dział. Dostojna położnica, równie jak nowo narodzony Xiążę zostają w najsłabszym zdrowiu.

— Kwarantanna między Prussami i Austrią stosownie do zawiadomienia Kommissyi zdrowia w Pradze, została ustanowiona na dni 5.

TURCYA

— *Dostrzegacz Austriacki* zawiera co następuje: Donoszą z Bukarestu pod d. 14 z. m. że także wprost z Konstantynopola z pewnych źródeł miano otrzymać wiadomość, o wybuchy w stolicy państwa Ottomańskiego rewolucyi. O bezzasadności tej wieści tem mocniej możemy zaręczyć, gdy wprost z Konstantynopola z d. 16 Września odebraliśmy wiadomość, która zamiast o wybuchu rewolucyi nadmienia o energicznych środkach zaradczych, przez Rząd przedsięwziętych, w skutek których częste pożary, które w ostatnich tygodniach wielkie zrażdżyły spustoszenia, ustały. Wieść o wybuchu rewolucyi zdać się więcej skutkiem niepomysłnie wykonanego planu, jak to już pierwej nieco podobne wieści w samym Konstantynopolu biegały.

ROZMAITOŚCI

— *Mitośnicy słowiańszczyzny u narodów obcych.*

1. Francesco Maria Appendini, uczonej pijar w Raguzie, rodem z Piemontu, był wielkim mitośnikiem słowiańszczyzny. R. 1808 wydał gramatykę illiryską, którą dedykował ówczasowemu wielkorządcy Dalmacyi, marszałkowi Marmont. Marszałek ten uważał języki sławiańskie, w teraźniejszym położeniu Sławian do reszty narodów Europy, za nader potrzebne dla stanu wojskowego, a we dwa roku później, jako pierwszy wielkorządca Illiryi, postanowił w Lubianinie dla swoich oficerów sztabowych szkołę osobną sławiańską, pod nazwiskiem: *schola palatina slavica* i w temże mieście kazał wydawać gazetę sławiańską.

2. Hrabia de Maitre, wprowadził w Chambery w Sabaudyi, ale z pokolenia francuzkiego urodzony, będąc posłem sardyńskim w Petersburgu, czytywał sławiańsko-greckie księgi kościelne. Przykład bez przykładu u Francuza, świeckiego, hrabi dyplomatyka. W swoich *Soirées de St. Petersbourg* zaleca Europie zachodniej naukę języków sławiań-

skich, które pięknymi, bogatymi, pierwotworami, wykształconymi i dawnymi nazywa.

3. Lord Fryderyk North, hrabia Gifford, syn pierwszego ministra tegoż imienia przed 50 laty, uczeń w językach sławiańskich Pawła Solarych, usiłuje już odlat kilku dowieść, że bez wiadomości języków sławiańskich, ani greckiego, ani łacińskiego dołądnie zgłębić nie można, i że oba te języki ze źródła sławiańskiego pochodzą.

4. Uczony i znany w Europie książe de Ligne, przyjaciel Woltera, takie o języku sławiańskim, uważanym za szczep ogólny różnorodnych dyalektów, dał zdanie, które tu w przekładzie umieszczamy:

„Mniemam, że język sławiański jest najstarszy po między wszystkimi językami; ponieważ jest najpowszechniejszy na ziemi, lubo to jeszcze nie zupełnie dowodzi. Ale gniewam się na to, że nazwę jego krajów znieważają imieniem, niewolnictwo przypominającym; to jest błąd. Sławiańskim powinien się nazywać ten język od sławy, nie sklawońskim. (Od słowa *Sclav*, niewolnik.) Co za różnica! i jak pysznię się tem, że to odkrył.“ S. L. J.

— W Londynie popisuje się teraz wirtuoz polski na skrzypcach Poliański. Gazety angielskie wspominają go obok dwóch tamże będących skrzypków, Paganiniego i Collinsa.

— W Santa-Fe utworzyło się zupełnie nowego rodzaju towarzystwo assekuracyjne piękności kobiet. Główniejsze zasady tego zakładu są następujące: Dama, chcąc swą piękność assekurować, musi być w kwiecie wieku, sama ocenia swą piękność i płaci towarzystwu dorocznie wedle tegoż ocenienia pewną kwotę. Zaassekurować się można tylko od 15 do 30 lat, dowód, iż w późniejszym wieku piękność u Amerykanów nie ma wartości. Jeżeli w tym czasie upadnie lub całkiem zniknie piękność zaassekurowaney damy, towarzystwo płaci jej dorocznie pensją wedle ilości tej płacy, np. za roczne składki po 200 ft. — rocznie 2000 funt. szterl.

— W Meksyku, w górach Durango, znajduje się rodzaj psów, żyjących w norach dziko, wielkości szczura. Są to główne nieprzyjaciele rodzaju szczurów i wyteplają je zaciekle. W zamiarze oswolenia ich i używania do wygubienia szczurów i myszy, przywieziono kilka par do Londynu.

DONIESIENIA PRYWATNE.

— W pierwszych dniach Listopada r. b. wydzie nakładem właścicieli składu komissowego przy ulicy Wierzbowej Nro. 473. lit. C. exystującego, Kalendarz Astronomiczno-Gospodarski, Polski i Ruski, w którym oprócz świąt kościelnych i dworskich, spostrzeżeń meteorologicznych, świąt żydowskich, tabelli wschodu i zachodu słońca, iarmarków i tabelli przychodu i odchodu Pocht, znajdować się będzie:

1. Wykaz listów zastawnych wylosowanych w drugim półroczu 1831 r.
2. Tabella, monetę Polską na Rosyjską i Rosyjską na Polską redukującą.
3. Anegdoty historyczne, zabawne i prawdziwe.
4. Bajeczki wierszem.
5. O owcach, o wełnie poprawney. O młynach. O stadach owiec w Hiszpanii. Znaczenie owiec. Pakowanie wełny.
6. Wyrachowanie wagi karcowej, tak zboża jak iarzyn. Cena kalendarza jest zł.

1 gr. 20, biorącym zaś na tuziny, znacznie takowa zmniejszoną będzie.

— *Powieści z Pisma Świętego*, wybrane z ksiąg historycznych starego zakonu, przez Autorkę *Pamiętki po dobrej Matce*, wyszły w tych dniach na widok publiczny. Książka ta, napisana i drukowana w roku zeszłym, opatrzona pozwoleniem zwierzchności z dnia 18 Czerwca 1830 r., przeznaczona jest nie samym już tylko dzieciom i matkom, iak inne pisma teyże Autorki, ale całej, tyle szanowney klasie pracującej: rękodzielników, służących, włóścian i t. p. Nauki moralne, na końcu każdej powieści będące, stosują się równie do nich iak do dzieci, i bez przesady powiedzieć należy, że każdy tę pracę z owcem przeczytać może. Książka ta, złożona z 30 arkuszy, przedane się we wszystkich składach księgarskich, a mianowicie: u Gałęzowskiego, Hugues, Brzeziny, Merzbacha, Magnusa, Wemmera, Kuhnigka, Kunkla, Szteblera, w Biurze Informacyjnem i w sklepie ubogich. Cena na zwykłym papierze złp. 6 na lepszym złp. 8.

Do chodujących Owce w Polsce.

Przyjemno może będzie nie jednemu z pańców obywateli w Polsce, jeżeli im się ktoś nastęrczy, co by się podjął pośrednictwa przy zachodzić mogącym kupnie owiec z Saxonii. Podpisany, trudniący się od lat wielu chodowaniem owiec na wielką Skalę, zna dosyć ściśle trzody Saxonii i stosunki ceny wełny do zwierząt. Ofiaruje on się, za mierną prowizją przyjmować polecenia do kupna, iako też tym, którzyby sami przybyć chcieli, służyć za przewodnika i pośrednika. Szczególniey będą sobie miał za obowiązek ugodzić na najniższe ceny.

Wreszcie odwołać się mogą do mężów zaszczytnie znanych w chodowaniu owiec, których znajomością poehłabić się mogą.

Oszatcz w królestwie Saskiem 29 Września 1831.

Kommissarz Ekonomiczny.

C. L. Schmidt.

An die Schafzüchter Pohlens.

Es ist vielleicht manchem der Herrn Gutsbesitzer in Pohlen angenehm, wenn sich Ihnen jetzt Jemand darbietet, der sich zum Vermittler etwaniger Schaf künfte aus Sachsen offerirt. Unterzeichneter seit längern Jahren Schafzüchter im Grossen, kennt ziemlich genau die Heerden Sachsens und die Verhältnisse der Preise der Wolle zum Thier, und erbietet sich gegen eine billige Provision Aufträge zum Einkauf sowohl zu übernehmen, als auch denjenigen welche selbst kommen wollen, als Führer und Vermittler zu dienen. Ich werde es mir zur besondern Pflicht machen, die billigsten Preise zu bedingen.

Uebrigens kann ich mich auf, in der Schafzucht geehrt anerkannte Männer beziehen, denen ich bekannt zu sein die Ehre habe.

Oszatcz im Königr. Sachsen am 29 Septbr. 1831.

Der Oeconomie Commissarius.

C. L. Schmidt.

— W dniu 25 m. i r. b. o godzinie 10 rano odbędzie się przez publiczną licytację w dziedzinie domu N. 460 przy ulicy Senatorskiej sprzedaż powozów iako to: karety podwojney używaney, kocza nowego, kocza używanego i doruski pojedynczey nowej, oraz parry szorów z rekvizytami, angielskich mało używanych, a to za gotowe pieniądze więcej dajacemu.